

ODS

Els 17 Objectius per al Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per l'Assemblea General de les Nacions Unides són fites per millorar el nostre món abans de l'any 2030. La Fundació Pere Tarrés n'ha seleccionat 12, un per a cada mes de l'any, per il·lustrar el calendari del curs 2020-2021. Cada mes, es proposen activitats pedagògiques adreçades a aprofundir en aquests 12 objectius. Podeu consultar la informació referent als ODS i les fitxes pedagògiques a la web peretarres.org/calendari-escolar

Setembre

ODS 3 SALUT I BENESTAR

Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats.

[+ informació a la web de l'ONU](#)

La pandèmia de la Covid-19 ens ha demostrat com la salut de tots està interconnectada i no som éssers incomunitats ni països aïllats. En aquesta proposta pedagògica volem donar-vos eines per treballar amb infants i joves el valor de la responsabilitat compartida de la salut. Així prendrem consciència que el fet de tenir cura de la salut dels altres tindrà un efecte positiu en el meu benestar i també que si jo em cuido serè responsable de la salut del meu entorn.

Ajudem els follets del bosc! Dinàmica per treballar els ODS amb infants.

Autor: **Marc Pascual i Ullod**, ambientòleg i membre de Colònies Jordi Turull (MCECC)

Ajudem els follets del bosc!

DINÀMICA PER TREBALLAR ELS ODS AMB INFANTS

PARTICIPANTS

Entre 10 i 20 infants de 5 a 10 anys d'edat.

ESPAI

A l'aire lliure. Si s'adapta, també es pot jugar en un espai interior.

MATERIAL

- Tot allò necessari per fer targetes: cartolines, bolígrafs, retoladors, etc.
- Tres bolígrafs.
- Teles-Fulars.
- Tres persones, com a mínim per fer de punt de control.

TEMPS

30 minuts (20 de dinàmica i 10 de reflexió).

OBJECTIUS PER ALS MONITORS/ES

- Fomentar la reflexió pel que fa a les accions realitzades.
- Fomentar la reflexió sobre la realitat que hi ha al darrere dels ODS.
- Fomentar l'agilitat mental dels infants.

OBJECTIUS PER ALS INFANTS I JOVES

- Reflexionar sobre problemes com l'accés als aliments, l'aigua o la salut i sobre com els éssers humans estem interconnectats.
- Reflexionar sobre les accions realitzades.

Breu definició:

Es plantejarà als infants una dinàmica orientada a la competició: en tres equips, hauran de lluitar per uns recursos que els serviran per a complir missions. Com més missions compleixin, més punts guanyaran per col·locar-se primers en el joc. Es faran diverses rondes en les quals hi haurà premis i penalitzacions i, a partir d'aquí, es tractaran diferents aspectes relacionats amb els ODS. Afegir-hi variacions i donar llibertat a situacions que no estiguin reglades pot donar resultats molt interessants al joc.

Introducció

En els darrers temps, amb la situació sorgida arran de la covid-19, hem de tenir present que no som éssers aïllats i que les decisions que prenem (com, per exemple, posar-nos o no la mascareta) i la manera com actuem o vivim afecten els altres. Precisament això és el que els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) posen de manifest: ens recorden a tots i totes que perseguint i assolint una sèrie d'objectius comuns és possible resoldre –o, almenys, mitigar– problemes socials, econòmics o ambientals que afecten a tot el món.

Des d'aquesta perspectiva, volem que els infants reflexionin sobre alguns dels ODS, com l'ODS 03 (Salut i benestar) i d'altres de relacionats: l'ODS 02 (Zero fam) i l'ODS 06 (Aigua neta i sanejament). Queda clar que els infants amb els quals realitzarem aquesta activitat són massa petits per assumir tot el significat dels ODS, però la dinàmica ens pot servir per començar a introduir d'una manera divertida i planera els temes que tracten. Per a això, farem diverses rondes en una dinàmica de competició: tres grups necessitaran uns "materials" per a realitzar unes "missions". Entre ells, competiran per a aconseguir-los.

Els grups que compleixin les "missions" rebran premis i els que no ho facin tindran penyores. Les penyores posaran en evident desavantatge els grups perdedors i això farà que, potencialment, perdin les següents rondes del joc. El joc, doncs, està pensat perquè (durant la competició) hi hagi evidents perjudicats i clars beneficiats.

Organització

En la dinàmica hi haurà tres punts principals on requerirem dinamitzadors. . En el primer punt, el dinamitzador donarà missions a un primer grup d'infants i valorarà qui les aconsegueix i qui no. En el segon punt, els dinamitzadors estaran amb els infants que aconsegueixin materials i, en el tercer punt, es donaran materials.

La disposició és senzilla: els monitors/es haurien d'estar a uns cinc metres de distància. Pel que fa als infants, en el primer punt hi haurà dos o tres infants. Entre el primer punt i el segon, hi haurà un infant (acompanyat d'un monitor/a que l'ajudarà, sempre intentant no condicionar-lo) que informarà de les missions i portarà materials (es desplaçarà del punt u al dos) i, en el segon punt, la resta d'infants. Aquests aniran al punt tres a buscar materials.

Un cop acabi la dinàmica es reunirà a tots els infants. Els grups s'han d'unir per comparar com han actuat.

Desenvolupament

Reunirem els infants i farem tres grups. Seguidament, els explicarem que tenen una missió: cada un dels grups ha estat escollit per un follet del bosc que els demana la seva ajuda!

Perquè puguin fer-ho, els explicarem la dinàmica del joc. Hi haurà tres grups d'infants: un de quatre o cinc infants responsables de rebre missions, un grup més nombrós que estarà al segon punt i, d'un en un, els infants aniran a buscar materials al punt 3, i un infant (acompanyat d'un monitor/a que l'ajudarà, sense condicionar-lo) que comunicarà les necessitats de la missió del punt u al punt dos.

RONDA 1 / CONSTRUÏM EL NOSTRE CAU “Nois i noies, per tal que puguem fer les missions que els nostres follets ens demanen, necessitem un lloc on fer-les, el nostre cau. Per construir-lo, necessitem el material següent.”

- **TARGETES CAU:** : 2 troncs i 4 pedres (les targetes, al llarg del joc, poden ser amb dibuixos enlloc de números per fer-ho tot més entenedor).

En el punt de materials hi haurà disponible:

- **1 TARGETA:** 2 troncs i 4 pedres.
- **5 TARGETES:** 1 tronc i 2 pedres .
- **PENYORES/PREMIS:** Tothom ho aconsegueix! Res de res.

RONDA 2 / FA FALTA AIGUA! “Tenim un problema! L'aigua del riu que veuen els nostres follets no està neta i necessitem netejar-la abans que es posin malalts i malaltes quan la beguin. Per fer-ho, hem de construir una màquina per a netejar-la. Necessitem el material següent.”

- **TARGETES AIGUA:** 4 troncs i 1 pedra.

En el punt de materials hi haurà disponible:

- **1 TARGETA:** 4 troncs, 1 pedra.
- **5 TARGETES:** 1 tronc, 0 pedres.
- **2 TARGETES:** 3 troncs, 1 pedres.
- **PENYORES/PREMIS:** “Nois i noies, em sap greu, no tots podreu construir la màquina per netejar l'aigua. Els grups que no ho heu aconseguit teniu un problema. La gent que vagi a buscar materials haurà de desplaçar-se de dos en dos amb les cames lligades entre ells amb un mocador”.

RONDA 3 / ARRIBA LA GRIP...“Arriba el fred i els nostres follets necessitaran hospitals per anar si es posen malalts”.

- **TARGETES HOSPITAL:** 3 troncs, 5 pedres.

En el punt de materials hi haurà disponible:

- **5 TARGETES:** 1 tronc, 3 pedres.
- **PENYORES/PREMIS:** El premi serà col·lectiu. Malgrat que hi hagi hospitals, la grip afecta tota la comunitat. Per tal de protegir-se, els grups passaran a estar asseguts a terra, ja que han de descansar a causa de la malaltia. A més, qui no ha fet la missió haurà de portar el missatger entre el punt u i dos a collibè.

RONDA 4 / REFEM ELS CAMINS!: “Els nostres follets ens diuen que els camins del bosc s’han fet malbé i això fa que els camions que els porten el menjar no arribin a tot arreu. Podrem fer-hi alguna cosa?”

- **TARGETES CAMINS:** 10 troncs, 5 pedres.

En el punt de materials hi haurà disponible:

- **5 TARGETES:** 4 troncs, 2 pedres.
- **5 TARGETES:** 1 tronc, 4 pedres.
- **PENYORES/PREMIS:** “Com que no arriba el menjar per a tothom, hi ha gent que comença a passar gana i no tothom estarà disponible per a les futures tasques. A partir d’ara, només quatre persones podran fer tot el procés. La resta descansarà” (si s’hi afegeixen més rondes, cal aplicar-hi una altra penyora).

Avaluació

En aquest punt, donaríem la dinàmica per tancada i reuniríem els infants per fer una reflexió sobre el que ha passat. Es proposa guiar la dinàmica basant-nos en les desavinences generades a partir de les penyores i vincular-les amb les missions donades sobre consum de materials, accés als aliments, accés a l’aigua i accés a la salut (sempre amb un llenguatge i uns exemples entenedors per als infants).

Per a guiar els infants, ens centrarem sobretot a intentar que expliquin com s’han sentit en relació amb les diferències que s’han donat entre ells durant la dinàmica (sobre qui han recaigut els beneficis i els perjudicis?). Només si el grup d’infants està receptiu, també es proposa reflexionar sobre l’accés universal a aquests recursos (explicant-los que ells els tenen garantits però altres nens no) i sobre el fet que, malgrat que no ens afectin personalment, sí que poden afectar-nos (per exemple, en el joc, amb la penyora general entre les missions tres i quatre). També es pot reflexionar sobre per què els grups no han col·laborat (o sí) entre ells, ja que no hi ha cap norma que ho prohibeixi. Al seu torn, amb el grup de monitors/es, valorarem el compliment dels objectius plantejats i –a partir de les reflexions dels infants– detectarem temes que puguin ser d’interès per aprofundir en pròximes dinàmiques.

LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS AMB L’ODS 3

Video

Els factors socials determinen la nostra salut

Per **Carles Ariza**

Revista Educació Social

Salut mental: una mirada integradora i socioeducativa

Nº 75

Article

Al·lèrgies i intoleràncies, situacions de risc!

Per **Olga Barrera**